

Europsko radno mjesto i alkohol Ključni ishodi i preporuke za politike

Važnost problema

Europa ima najvišu razinu konzumacije alkohola po stanovniku na cijelom svijetu. Ova razina konzumacije ima vrlo negativan učinak na zdravlje i radnu sposobnost. Procjenjuje se da svake godine 138 000 građana Europske unije u dobi između 15 – 64 godina umiru od bolesti ili ozljeda koje su povezane s alkoholom. Konzumacija alkohola također ima značajne ekonomske, sigurnosne i zakonske implikacije za radno mjesto. Primjerice, sveukupni troškovi zbog izgubljene produktivnosti izdvajaju se kao dominantni element u studijama troškova socijalne politike koji proizlaze iz štete počinjene alkoholom, a čine oko polovice ukupnih troškova socijalne politike vezane uz alkohol u Europskoj uniji.

Činjenice i podaci o alkoholu

- 155.8 milijardi eura društvenog troška u EU godišnje pripisivi su alkoholu
- 1 od 4 smrti muškaraca između 15-29 godina starosti uzrokovana je alkoholom
- Za kronične masovne bolesti, za koje se procjenjuje da će svjetsku ekonomiju koštati više od 22 trilijuna eura kroz slijedeća dva desetljeća i koje se nalaze se pri vrhu globalnih ekonomskih rizika pored prijetnji kao što su burzovna kriza, alkohol je treći najznačajniji rizični čimbenik
- Alkohol je glavni rizični čimbenik u nezgodama, 1 od 4 smrti na cestama uzrokovana je alkoholom.
- Alkohol je i rizični faktor u nekih 60-tak bolesti kao što su rak, ciroza jetre, itd.

Uporaba alkohola tijekom ili prije posla, zajedno sa pretjeranom konzumacijom alkohola općenito, povećava izgled za nezgode i može utjecati na radni učinak, izostanak s posla, prezentizam (slabiju učinkovitost) te može dovesti do gubitka u proizvodnji. Također može imati štetne učinke na društvenu klimu na radnom mjestu i na imidž organizacije. Sve ove posljedice alkohola mogu pogoditi profitabilnost poslodavaca.

Prigodno u bilo kojem trenutku, hvatanje u koštac s problemom alkohola posebice je važno tijekom dugih perioda ekonomskih poteškoća, s obzirom da prekomjerno pijenje povećava rizik nezaposlenosti za pojedine zaposlenike i utječe na organizacijsku učinkovitost te već ionako smanjene profitne marže. Rad na problemima vezanim uz alkohol također može utjecati na dobrobit za obitelj i prijatelje te širu zajednicu; imati učinak na društvene i zdravstvene troškove drugih osoba, izazvan nečijim prekomjernim pijenjem, koji su jednaki kao i troškovi za same osobe koje prekomjerno piju.

Činjenice i podaci vezani uz alkohol na radnom mjestu

- Alkohol je odgovoran za godišnje gubitke produktivnosti od 74 milijardi eura u EU
- Alkohol utječe na zdravlje i do 25 % osoblja u većim kompanijama
- Oko 20 do 25% svih nesreća na radu uključuje osobe pod utjecajem alkohola koji ozljede sebe ili druge, uključujući suradnike.

Glavni ishodi i spoznaje proizašle iz projekta

Europsko radno mjesto i alkohol (EWA) je projekt koji se u posljednje tri godine provodio pod pokroviteljstvom Europske komisije, a primarni cilj mu je bio podizanje razine znanja o pozitivnim učincima intervencija na radnom mjestu na osviještenost o problemu alkohola, stavove, ponašanja i alkoholne politike. Ishodi EWA projekta uključuju:

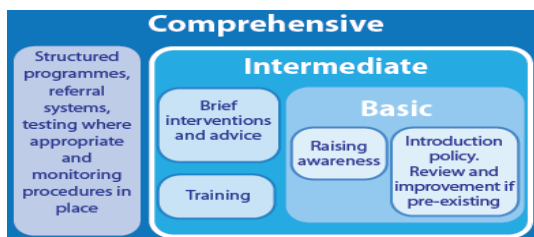
- Sveobuhvatni pregled znanstvenih dokaza o učincima alkohola na radnom mjestu
- Niz studija slučaja postojećih dobrih praksi u rješavanju pitanja vezanih uz alkohol na radnom mjestu
- Razvoj, implementaciju i procjenu inovativnih, alkoholnih politika i djelovanja, koje se temelje na dokazima, na 55 radnih mjesta u preko 9400 zaposleni u 11 europskih država. U projektu su sudjelovale tvrtke iz javnog i privatnog sektora, od malih poduzeća do međunarodnih tvrtki

Aktivnosti na radnom mjestu odvijale su se u raznim socio-ekonomskim, političkim i kulturološkim okruženjima. Mnoge uključene države također imaju različite politike, običaje i prakse na radnom mjestu; različito zdravstveno zakonodavstvo i propise za zaštitu i sigurnost na radu. EWA je stoga usvojila fleksibilni, ali strukturirani pristup djelovanju na radnom mjestu, u kojem se odrazila ova raznolikost i slijedio zajednički okvir.

Akcije na radnom mjestu razvrstane su kao osnovne, srednje i sveobuhvatne intervencije.

Ključni elementi ovih programa su:

1. Podizanje osviještenosti
2. Procjena politika radnog mjesta, provjera i poboljšanje
3. Trening za razvoj ljudskih resursa
4. Kratke intervencije i savjeti
5. Strukturirani programi, sistemi upućivanja, testiranje, tamo gdje je izvedivo i nadziranje procedura koje se provode

Ključni rezultati EWA projekta upućuju na slijedeće:

- Konzumacija alkohola ima iznimno negativni učinak na rad
- Preventivne alkoholne intervencije na radnom mjestu mogu pomoći u promjeni stavova, podizanju osviještenosti i promjeni ponašanja koje se odnosi na pijeње alkohola među osobljem
- Preventivne alkoholne intervencije dobro su primljene kako od poslodavaca tako i od radnika
- Osnovne intervencije su važne, naročito kada dovode do uvođenja i poboljšanja politika radnog mjesta, ali tek sveobuhvatne intervencije će vjerojatno dovesti do promjena u ponašanju

Iskustvo EWA projekta također ukazuje da:

- Postoji velika varijacija diljem Europe u sadržaju i razvijenosti postojećih intervencija koje se odnose na alkohol unutar radnog mjesta
- Postoje dodana vrijednost u integriranju intervencija vezanih uz alkohol sa širim zdravstvenim akcijama koje se odnose na radno mjesto i osoblje
- Uključivanje malih poduzeća može biti naročito izazovno
- Je potrebno provesti više istraživanja o efikasnosti i isplativosti intervencija na radnom mjestu

Političke preporuke

Nalazi i dokazi iz EWA projekta, uključujući pregled aktualnog stanja, studija slučaja i pilot intervencija, odnose se na ključne preporukama na razini EU, te na nacionalnoj, regionalnoj i razini kompanija/organizacija. Alkoholna politika trebala bi biti ključni prioritet europskih, nacionalnih, regionalnih programa rada i javno-zdravstvenih aktivnosti. EWA ponovno naglašava važnost u razvijanju postojećih preporuka, politika i zakona koje se temelje na dokazima, kako bi smanjili konzumacija i štetne posljedice pijeња alkohola, uključujući zabrane oglašavanja, oporezivanje, propisivanje minimalnih cijena i obavezno navođenje štetnosti alkohola na etiketama proizvoda koji sadrže alkohol.

Proizlazeći izričito iz rezultata EWA projekta, na razini Europske unije te nacionalnim i regionalnim razinama, EWA daje preporuke:

Preporuke za EU, nacionalne i regionalne donositelje politike

- javno-zdravstvene politike i aktivnosti moraju koristiti radno mjesto kao platformu za intervenciju vezanu uz konzumaciju alkohola te promovirati razvoj sveobuhvatnih alkoholnih intervencija
- propisi i strategije vezane uz alkohol trebaju uključiti podizanje svjesnosti u radnim organizacijama i njihovim upravljačkim tijelima o značajnom utjecaju alkohola na sigurnost na radu, produktivnost, imidž organizacije te promicati “radna mjesta bez alkohola”. Ukoliko je moguće, organizirati izmjenu iskustava i intervencija različitih radnih organizacija

EWA preporuke za radne organizacije:

Preporuke za kompanije i organizacije

- Usvojiti sveobuhvatnu, pisanu, politiku o alkoholu na radnom mjestu – za dugoročni učinak
- Uvesti alkoholne programe vezane uz zdravlje, u mjeri u kojoj resursi dozvoljavaju – kao dio šireg programa rada o zdravlju i blagostanju
- Proaktivno učiniti radno mjesto “bez alkohola”
- Pregledati radne prakse i stilove menadžmenta koji mogu uzrokovati stres i poticati/pogoršati problem prekomjernog pijenja
- Koristiti uspjehe u provođenju alkoholnih politika za građenje pozitivnog imidža organizacije i prenositi vlastito iskustvo drugim organizacijama
- Koristiti EWA smjernice kao vodič za politike i prakse na radnom mjestu.